

14.8.2026

Lausuntopalvelu

VN/32389/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain, sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain sekä Lupa- ja valvontavirastosta annetun lain (15 ja 20 §) muuttamisesta

1) Näkemyksenne muutoksiin, joilla vahvistetaan ammattioikeutta hakevan sekä ammattihenkilön kielitaitoa koskevia säännöksiä

AMKE pitää esityksen tavoitteita asiakas- ja potilasturvallisuuden sekä palvelujen laadun näkökulmasta kannatettavina. Erityisen tärkeää on, että sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöillä on tehtäviensä edellyttämä osaaminen ja riittävä kielitaito.

AMKE kiinnittää huomiota siihen, että sosiaali- ja terveysalalla tarvitaan myös jatkossa kansainvälisiä osaajia. Sääntelyn tulee tukea samanaikaisesti sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta, että osaavan työvoiman saatavuutta. Tämä edellyttää laadukasta kotoutumiskoulutusta, toimivia kielituen malleja, sujuvia koulutuspolkuja sekä mahdollisuuksia kehittää ammatillista kielitaitoa myös työuran aikana. Ammatillisen koulutuksen järjestäjillä on tässä keskeinen rooli.

3A) Näkemyksenne muutokseen, jolla joustavoitetaan sosiaalihuollon ammattihenkilöiden työnjakoa

AMKE pitää myönteisenä tavoitetta lisätä sosiaalihuollon ammattihenkilöiden joustavaa työnjakoa ja mahdollistaa henkilöstön osaamisen nykyistä tarkoituksenmukaisempi hyödyntäminen asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti. Muutos voi parhaimmillaan vahvistaa palvelujen saatavuutta ja lisätä eri koulutusten tuottaman osaamisen hyödyntämistä työelämässä.

AMKE painottaa, että työnjaon kehittämisen tulee kuitenkin perustua osaamiseen ja tehtävien vaativuuteen. Ammatillisen koulutuksen näkökulmasta on tärkeää, että eri tutkintojen ja koulutustasojen tuottama osaaminen tunnustetaan selkeästi eikä työnjaon joustavoittaminen johda osaamisvaatimusten hämärtymiseen.

AMKE katsoo, että erityisesti tilanteissa, joissa työ sisältää vaativia hoidollisia, lääkinnällisiä tai muutoin asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta kriittisiä tehtäviä, tulee varmistua siitä, että henkilöllä on tehtävän edellyttämä osaaminen, riittävä kielitaito perehdytys ja tuki. Osaamisen ja riittävän kielitaidon merkitys korostuu esimerkiksi kotiin vietävissä palveluissa ja tilanteissa, joissa työtä tehdään itsenäisesti tai yksin asiakkaan luona.

4) Näkemyksenne muutokseen, jolla yhdenmukaistetaan lähihoitajan ammattinimikkeen käyttöoikeuden edellytykset

AMKE pitää tärkeänä, että lähihoitajan ammattinimikkeen käyttöoikeutta koskeva sääntely on selkeää, ennakoitavaa ja tukee tutkinnon suorittaneiden sujuvaa siirtymistä työelämään.

Lähihoitajat muodostavat merkittävän osan sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöstä, minkä vuoksi koulutuksen tuottaman osaamisen tulee olla työelämässä selkeästi tunnistettavaa ja todennettavaa. Työntajan tulee voida varmistaa helposti ja luotettavasti työntekijän tutkintoon perustuva osaaminen, ammattihenkilöasema sekä kelpoisuus toimia tehtävässä.

AMKE korostaa, että lähihoitajien työ sijoittuu yhä useammin sosiaali- ja terveydenhuollon rajapinnoille. Tämän vuoksi osaamisen tunnistamisen, ammattipätevyyden osoittamisen ja viranomaisvalvonnan tulee muodostaa selkeä kokonaisuus riippumatta siitä, missä palveluissa tai toimintaympäristöissä henkilö työskentelee.

5) Näkemyksenne muutokseen, jolla lisätään säännökset toisessa EU/ETA-valtiossa suoritettun tutkinnon vertailusta ja tunnustamisesta

AMKE korostaa, että tutkintojen tunnustamisen rinnalla tulee kiinnittää huomiota myös mahdolliseen osaamisen täydentämiseen ja ammatillisen kielitaidon kehittämiseen. Ammatillisella koulutuksella, kotoutumiskoulutuksella sekä jatkuvan oppimisen palveluilla on keskeinen rooli siinä, että kansainväliset osaajat saavuttavat suomalaisessa työelämässä tarvittavan osaamisen ja kielitaidon tason.

10) Huomionne vaikutusten arviointiin liittyen

AMKE pitää tärkeänä, että esityksen vaikutukset koulutuksen järjestäjiin, opiskelijoihin, henkilöstön osaamisrakenteeseen sekä työvoiman saatavuuteen arvioidaan huolellisesti jatkovalmistelussa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, miten ehdotetut muutokset vaikuttavat lähihoitajatutkinnon asemaan, osaamisen tunnistamiseen ja hyödyntämiseen sekä työelämässä tarvittavan osaamisen varmistamiseen.

Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry

Veli-Matti Lamppu

toimitusjohtaja

Satu Ågren

johtava asiantuntija

Lisätiedot: johtava asiantuntija, Satu Ågren, 040 772 3234, satu.agren@amke.fi